

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11 lir — Račun pri pošto ček. zavodu: Ljubljana 10.351

Heftige Kämpfe im Osten

Die Insel Kos von deutschen Truppen genommen — 7 feindliche Schiffe im Mittelmeer versenkt

Aus dem Führerhauptquartier, 5. Okt. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Am Kubanbrückenkopf wurden starke Durchbruchsangriffe der Sowjets blutig abgewiesen.

Am mittleren Dnjepr und an einigen Stellen der nördlichen Ostfront scheiterten örtliche Angriffe des Feindes. Dabei kam es besonders im Gebiet der Pripietmündung und westlich Smolensk zu heftigen Kämpfen, die zum Teil noch andauern.

In Südtalien verstärkte der Feind seinen Druck gegen den Ostabschnitt der Front und landete gleichzeitig bis hinter unserer Front bei Termoli. Stärkere deutsche Kräfte und zum Gegenangriff angetreten.

Im Anschluss an die Ueberführung sämtlicher auf Sardinien eingesetzter deutscher Truppen nach Corsika wurde nun auch die Insel befehlsgemäss geräumt und alle Truppen einschliesslich ihrer schweren Waffen, Geschütze, Panzer, Kraftfahrzeuge und allem Gerät auf das Festland übergesetzt. Unter Führung der Generalleutnants Wanger und Etterling, der als letzter mit seinem Stabe die Insel verliess, ist hier im ständigen Kampf gegen nachrückende Badoglio-Truppen, Gaullisten und Amerikaner, und gegen eine starke feindliche Überlegenheit zur See und in der Luft erneut eine einzigartige Leistung vollbracht worden. Nicht einmal die Einschiffung unserer letzten Sprengtruppen konnte der Gegner verhindern.

Ebenso wie die unter Führung von Konrad-Mengsten-Bohlen und Kapitän zur See Engelhardt stehenden Verbände der Kriegsmarine, die meist mit Kleinschiffen die gewaltige Ueberseespannung vollbrachten, hatten sich Transportverbände der Luftwaffe besonders ausgezeichnet. Die eigenen Verluste bei der gesamten Operation sind äusserst gering.

Am 3. Oktober begann im östlichen Mittelmeer eine Landungsoperation aller Wehrmachtsteile gegen die nördlich Rhodos gelegene Insel Kos. In zweitägigen Kämpfen wurde der Widerstand des Feindes zerschlagen und die Insel besetzt. 600 Mann der britischen Besatzung und 2500 Mann Badoglio-Truppen wurden gefangen genommen, 40 Geschütze, 22 Flugzeuge und ein Schiff erbeutet. Die Säuberung der Insel von letzten zersprengten Teilen des Feindes ist im Gange.

Deutsche Unterseeboote versenkten im Mittelmeer vor der nordafrikanischen Küste aus gesicherten feindlichen Geleitzügen 7 Schiffe mit 59.000 BRT. und einen Zerstörer. Kampfpliegerverbände griffen im gleichen Seegebiet einen Geleitzug an und beschädigten nach bisher vorliegenden Meldungen 8 grössere Schiffe schwer.

Feindliche Fliegerverbände unternahmen während des Tages und in der Nacht Terrorangriffe gegen Orte im Rhein-Main-Saargebiet. Besonders schwer wurden die Wohngebiete der Stadt Frankfurt am Main getroffen. Weitere Zerstörungen werden aus Offenbach, Mannheim, Ludwigshafen, Worms und Saarbrücken gemeldet. Von Luftverteidigungskräften wurden gestern 41 feindliche Flugzeuge, vorwiegend schwere Bomber abgeschossen.

Die deutsche Luftwaffe führte in der vergangenen Nacht eine Reihe von Einzelangriffen gegen wichtige Objekte in England durch.

An der westfranzösischen Küste kam es in der Nacht zum 4. Oktober zu einem Gefecht zwischen leichten deutschen See- und britischen Zerstörern. Ein feindlicher Zerstörer wurde torpediert und auf einigen anderen zahlreiche Artillerietreffer erzielt. Der deutsche Verband kehrte mit geringen Schäden in seinen Stützpunkt zurück.

Srditi boji na vzhodu

Otok Kos zavzet od nemških čet — 7 sovražnih ladij potopljenih v Sredozemlju

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 5. okt. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na kubanskem predmostju so bili krvavo zavrnjeni prodorni napadi sovjetskih čet.

Ob srednjem Dnjepru in na nekaterih točkah severnega dela vzhodne fronte so se izjavili krajevni napadi sovražnika. Pri tem je prišlo zlasti na področju izliva Pripijete in zapadno od Smolenska do hudih bojov, ki deloma še trajajo.

V južni Italiji je sovražnik ojačil svoj pritisk na vzhodni odsek fronte ter se obenem izkazal tik za našo fronto pri Termoli. Močnejše nemške sile so nastopile v protinapadu.

V zvezi s prevozom vseh na Sardiniji deleviranih nemških čet na Korziko je bil sedaj tudi ta otok na temelju povelja izprazen, vse čete pa vključno z njihovim težkim orožjem, topovi, oklopnimi in drugimi avtomobili ter z vsem orodjem, prepeljane na kopnino. Pod vodstvom generalnih poročnikov Wangerja in Etterlinga, ki je s svojim štabom kot zadnji zapustil otok, so se tu nemške sile v stalnem boju proti priškolajom četam Badoglijevcev, degaulistov in Američanov ter proti močni sovražnikovi premoci na morju in v zraku znova edinstveno izkazale. Sovražnik ni mogel preprečiti niti ukrajanj naših zadnjih čet, ki so razbijale naprave.

Enako kakor pod vodstvom kontraadmirala Mengsten-Bohlen in kapitana Engelhardta stojajo oddelki vojne mornarice, ki so pretežno z najmanjšimi ladjami izvršili ogromni prevoz, so se posebno odlikovali pri prevozu oddelkov letalstva. Lastne izgube pri celotni operaciji so izredno majhne.

Podrobnosti o bojih v Rusiji

Uspešni protinapadi nemških čet

Berlin, 5. okt. R. O bojih v južnem odseku vzhodne fronte objavlja vrhovno poveljstvo vojske še dodatno:

Od srednjem Dnjepru je sovražnik predvčerajšnjim izvedel več krajevnih napadov, ki so bili povsod zavrnjeni. Izmed 17 sovjetskih tankov, ki so napadali, je bilo 9 uničenih, ostali pa so se obrnili. Zato pa so naše čete po zlomi trdovratnega odpora pridobile nova tla ter se bolj zožile sovražnikova predmostja ob reki. Tudi med Melitopoljem in Zaporozžjem so potekali sovražnikovi sunki, ki jih je uprizaril z oddelki v moči od ene čete do celih polkov, brez uspeha. Pri bojih, ki trajajo na tem delu fronte že več tednov, se je posebno odlikovala neka divizija iz Ostmarke, ki je prizadela boljševikov izredno težke izgube. V času od 12. do 29. septembra je uničila ta divizija 77 tankov, 3 jurišne topove, 4 oklopne izvidniške avtomobile, 146 topov in veliko množico metalcev, granat, strojne in protitankovskih pušk.

Nemško letalstvo je predvčerajšnjim z zelo močnimi silami odlično posego v borbo na vzhodni fronti. Močni oddelki bojnih, sturmglavnih in bojnih letal so onemogočili južno od Zaporozžja in Dnjepra sovražnikove poskuse za prodor, pri čemer so boljševiki utrpeli tudi iz zraka zelo hude izgube.

Sofija, 5. okt. R. O borbah na vzhodni fronti piše bolgarski list »Dnes«: Nemško vrhovno poveljstvo krajsko po načrtu fronto. Sovjetske čete zadevajo povsod samo še na pustinjo, ki jo zapuščaajo za seboj Nemci.

Berlin, 6. okt. R. O bojih na južnem odseku vzhodne fronte poročajo: Med Melitopoljem in Zaporozžjem so bili zabeleženi samo krajevni sunki boljševikov. Nemške čete so zavzele v protinapadu taktično važne kraje. Na Dnjepru se nadaljujejo borbe. Po brezuspešnih krajevnih napadih so se Scvjeti deloma zopet umaknili. Na obeh straneh Pripietovega izliva se nadaljujejo hude borbe. Več sovražnih napadov je bilo zavrnjenih. Naše čete so prodrele do važnega oporišča.

Težišče letalskih napadov je bilo zlasti področje med Zaporozžjem in obalo Azovskega morja, ob srednjem Dnjepru in na področju Pripijetskega izliva. Letala so napadala zbrašišča sovražnika in prehode čez reko. Na Dnjepru je bilo več s četami in materialom natovorenih sovjetskih ladij z bombami potopljenih.

Metodičnost nemških operacij na vzhodni fronti

Madrid, 5. okt. R. List »ABC« piše o bojih na vzhodni fronti: Nemški oddelki po kruti so bili izvršeni metodično in v popolnem redu, ne da bi prišle nemške čete ali vojni material v sovjetske roke. Nemški poveljniki niso nikjer prijavili v borbo glavne in zaradi tega lahko sedaj nastopajo z močnimi protinapadi.

Učinkoviti bombniški napadi na anglosaške čete pri Termoliju

Berlin, 6. okt. R. Na južno-italijanski vzhodni obali so večeraj hitra bojna letala napadala sovražne čete, ki so se izkazale pri Termoliju. Z bombami je bilo poskodovalih več izkrcavalnih čolnov. Na napravah malega pristajališča, ki ga uporabljajo sovražniki, so nastala obsežna razdejavanja. Z bombami je bilo uničenih tudi 40 tovornih avtomobilov s četami in materialom. Tudi na topniških baterijah, ki so bile zmešane ob obali, je več bombnih zadetkov povzročilo znatno škodo.

Velike anglosaške izgube pri letalskih napadih

Washington, 5. okt. R. Ameriški postanec, ki se je vrnil iz Anglije, je moral priznati, da sovražne anglosaške sile iz

gube pri letalskih napadih na Nemčijo strah obseg. Nemci imajo sedaj, tako je dejal poslanec, ogromno obrambnega orožja.

Potopljena ameriška ladja

Washington, 2. okt. R. Ameriško mornariško ministrstvo je sredi priznalo izgubo ladje za polaganje min »Squeel«. Ta čenota je bila potopljena pri zadnjih bojih v Salernskem zalivu.

Švicarski protest v Washingtonu

Bern, 6. okt. R. Švicarski zvezni svet je zahteval, naj se proti kršitvi švicarske nevtralnosti po ameriških bombnih vložih protest v Washingtonu, švicarske oblasti so ugotovile, da so v zadnjih dneh ne samo anglosaški, marveč tudi ameriška letala večkrat preletela švicarsko ozemlje in vrgla na švicarsko področje celo bombe.

Sklepi fašistične vlade

Rim, 5. okt. TU. Na konstituirajoči se fašistične republikanske vlade pod predsedstvom Duceja je bila sprejeta vrsta sklepov na političnem, upravnem in vojaškem področju.

Veliki admiral Thaon de Revel gre v Ducejem

Rim, 6. okt. R. Nadaljnji ugledni italijanski vojaški voditelji so se stavili na razpolago Duceju. Med njimi veliki admiral Thaon de Revel, armijski general Birolli in drugi.

Poveljnik karabinjerjev

Rim, 6. okt. R. Za vrhovnega poveljnika italijanskih karabinjerjev je bil imenovan armijski general Mischi.

Dosledno reševanje židovskega problema v fašistični Italiji

Rim, 5. okt. R. Radio fašistične vlade je objavilo: Židovski vprašanje je za novo Italijo eden najvažnejših problemov. To vprašanje je treba sedaj rešiti, kajti prejšnji židovski zakon v Italiji niso bili nikoli izvedeni, v nekaterih primerih pa sabotirani.

Japonsko prodiranje na Kitajskem

Sanghaj, 5. okt. R. S čungkingško-kitajski strani je bilo objavljeno, da so Japonci zasedli mesto Kwangjei, ki leži ob dolnjem toku reke Jangce in približno 100 km severozapadno od Hantčava. Japonsko pehoto, ki je v naskoku zavzela mesto, so učinkovito podpirali japonski letalci vseh vrst.

Sanghaj, 5. okt. R. Poveljnik ameriškega letalstva na Kitajskem je potrdil, da so se japonski letalci in njihovi aparati v zadnjem času močno zboljšali. Japonci so v zadnjem času svoje letalstvo skoraj potrojili.

Tokio, 5. okt. R. Na južnozpadnem Pacifiku so japonska letala bombardirala sovražnikovo oporišče Fintshaven na Novi Gvineji. Sovražne postojanke so bile dolgo pod točo bomb vseh kalibrov. Med japonskimi letali ni bilo nobenih izgub.

Odklonjena »prošnja«

Stockholm, 5. okt. TU. »Prošnja« Badoglijeve klike, da bi smela obdržati prejšnja italijanska posestva v afriški Somaliji, Eritreji in Tripolitaciji, je bila od Anglo-američanov odklonjena.

Usoda ujetih italijanskih mornarjev

Kairo, 5. okt. R. Ujete italijanske mornarje silijo Angličani in Američani, da prevzamejo službo v njihovih konvojih.

Močen odmev Göbbelsovega govora v evropskem tisku

Berlin, 5. okt. R. Govor, ki ga je imel pred tedno v berlinski sportni palači minister dr. Göbbels, je izzval v tisku evropskih prestolnic največjo pozornost. Bolgarski listi podčrtavajo, da je Nemčija odločena neomajno nadaljevati vojno do končne zmage. Rumunski listi podčrtavajo neomajno samozavest nemškega naroda in njegovih zaveznikov, ki jih ničesar ne more ovirati na poti do končne zmage. Španski listi vidijo v nemški manifestaciji nov izraz in dokaz moralne moči in notranje čvrstosti nemškega naroda. Finski listi z občudovanjem naglašajo, da je Nemčija v četrtletju letu močnejša, kakor je bila v začetku vojne.

Otvoritev tehnične visoke šole v Linzu

Berlin, 5. okt. R. Pri otvoritvi nove tehnične visoke šole v Linzu je govoril državni vzgojni minister Rust in naglasil, da bo za univerzama v Poznanju in Strassburgu tehnična visoka šola v Linzu tretji visokošolski zavod, ki je bil ustanovljen po Führerjevem nalogu. Okrožni vodja Esgruber je v svojem govoru rekel med drugim, da bo nova tehnična visoka šola v Linzu po Führerjevi volji ena najmodernejših v Nemčiji.

Borbena odločnost držav trojnega pakta

Berlin, 5. okt. TU. Povodom tretje obletnice trojnega pakta so bili med Führerjem in državnimi poglavarji, kakor tudi med zunanjimi ministri zaveznikov, razgovori izmenjavane izjave, v katerih se izraža borbena odločnost držav, združenih v trojni pakt.

Švicjski »Dnevnik« podčrtava, da je bilo delo držav trojnega pakta uspešno. Po prevratu v Italiji je ostal trojni pakt nedotaknjen. Izjave zunanjih ministrov posameznih držav so dokaz življenjske sposobnosti tega svetega instrumenta.

Komunistična poguba

Neovrgljive ugotovitve, ki jih je nanašal v svojem klenem nagovoru na nedeljski prireditvi govorniki slovenskih domobrancev, morajo priti k razmišljanju ter spraviti k pameti in jasni odločitvi tudi vse neodločene in omahljive. Jasno je prišlo:

Slovensko ljudstvo so pahnili v današnjo nesrečo slovenski komunisti, ki so po naročilu in s pomočjo tujine organizirali pri nas OF in njeno partizanstvo. Obe sta izključno samo orodje v komunističnih rokah. Borba za osvoboditev slovenskega naroda je samo lažna klica, pravi cilj je vzpostavitev komunistične strahovlade v naših krajih.

Zato pravi komunistična himna: »Naš bog so rop, požig, umor!«

Zato se komunisti s svojimi partizani v dveh letih niso nikdar resno spopadli z redno italijansko vojsko.

Zato je padlo pod komunističnimi rokami več kot pet tisoč neoboroženih rodoljubnih Slovencev.

Zato so imeli komunistični voditelji že dolgo časa intimne zveze z ekspozitni badoglijske klike.

Zato tudi danes s pomočjo badoglijevcev in njihovega orožja bruhajo ogenj in smrt na slovenske ljudi, slovenske vasi in domovine.

Zato bo naš narod, če ga bo še dalje osvobodila komunistična narodna osvobodilna vojska, postal narod beračev, naša slovenska zemlja pa eno samo pogorišče in pokopališče.

Da to preprečijo, da odvračajo komunistično pogubo od slovenskega ljudstva, so nastopili slovenski domobranci. Oni so poročevali boljše bodočnosti, nudi, reda in pravice. Oni hočejo vrniti našemu narodu ono, po čemer najbolj hrepeni: varnost in možnost dela.

Domobranci misel mora zato zajeti vse poštene Slovence!

Naraščajoč odpor Evrope

Bukarešta, 6. okt. R. Rumunski list »Aduna« piše o položaju: Čim močnejši je pritisk Sovjetov proti Evropi, tem močnejši je odpor Nemčije in njenih zaveznikov proti boljševikom in Angloameričanom, tem močnejši pa je čenben oih evropske skupnosti in njena volja, da ohrani svojo svobodo in svoje gospodarsko življenje.

Španci poznajo komunizem

Madrid, 6. okt. R. Falangistični list »Argibae« svari pred onimi ljudmi, ki so še pred nekaj leti požigali španske cerkve in morili duhovnike. Danes so isti ljudje polni hvale in veselja, ker je Moskva navidezno sklenila mir s Churchillom. Vse to pa služi le za to, da bi ti ljudje, ki se sedaj ponašajo tako pobožno, lahko preko noči postali največji volkovi, kakršni so bili za časa španske državljanske vojne.

Estonci proti boljševizmu

Reval, 5. okt. R. Pristojna estonska mesta objavljajo, da je v zadnjih dveh letih okrog 15.000 Estoncev pobegnilo iz boljševistične vojske, v katero so bili nasilno uvrščeni. Vsi ti so se deloma prijavili v estonsko legijo ali pa v varstvene bataljone.

Krivi lakote v Indiji

London, 6. okt. R. V razpravi o lakoti in bedi v Indiji je ugotovil član spodnje zbornice, da sta lakota v Indiji kriva angleški teror in angleški upravni kaos.

Stockholm, 5. okt. TU. Iz Indije poročajo, da vlada v Bengalijski ne samo glad, marveč tudi veliko romanijske kokasa, premoga in drv. Minister za civilno prehrano Indije je objavil, da je n. pr. 20 izmed 25 razpoložljivih železnic, ki so imele doslej nalogo dobavljati vsakodnevno prehrano mestu Kalkuti, določeno sedaj za drug prevoz. Dobava »ameriške« prehrane je bila zato omejena na 5 vagonov na dan.

Aspri combattimenti sul fronte orientale

L'isola di Cos occupata dalle truppe tedesche — 7 navi nemiche affondate nel Mediterraneo

Dal Quartiere Generale del Führer, 5 ottobre. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Sulla testa di ponte del Cuban sono stati sanguinosamente respinti attacchi di infiltrazione sovietici.

Sul N. pro centrale e in certi punti del settore settentrionale del fronte orientale sono falliti attacchi nemici locali. Nella zona dello sbocco del Pripiet e ad ovest di Smolensk ebbero luogo gravi combattimenti che in parte sono tuttora in corso.

Nell'Italia meridionale il nemico aumentò la sua pressione nel settore orientale del fronte, sbarcando nello stesso tempo dietro il nostro fronte presso Termoli. Considerevoli forze tedesche sono passate al contrattacco.

In relazione al trasporto in Corsica di tutte le truppe tedesche operanti in Sardegna, anche l'isola di Corsica secondo gli ordini è stata sgombrata e tutte le truppe insieme alle armi pesanti, ai cannoni, ai carri armati e ad altri mezzi motorizzati e attrezzature trasportate sul continente. Al comando dei tenenti generali Wanger ed Etterling, che per ultimo lasciava l'isola con il suo stato maggiore, le truppe tedesche in continuo combattimento contro la pressione delle truppe badogliane, degauliste ed americane e contro forze nemiche preponderanti sul mare e nell'aria, eseguivano ancora una volta una singolare impresa. Il nemico non riusciva ad impedire lo sbarco nemmeno delle nostre ultime truppe che distruggevano gli impianti.

Anche i reparti di trasporto della Luftwaffe si distinguevano in modo particolare non meno dei reparti della marina da guerra che al comando del contrammiraglio Mengsten-Bohlen e del capitano di marina Engelhardt eseguivano il poderoso trasporto ravale in gran parte con piccole imbarcazioni.

Le nostre perdite in tale operazione sono minime.

Il 3 ottobre si iniziava nel Mediterraneo orientale l'operazione di sbarco di tutte le forze armate contro l'isola di Cos, sita a nord di Rodi. In due giorni di combattimento è stata infranta la resistenza nemica ed occupata l'isola. Sono stati catturati 600 uomini del presidio britannico e 2500 uomini delle truppe di Badoglio; il bottino comprende 40 cannoni, 22 aerei e 1 nave. E in corso il rastrellamento delle ultime forze nemiche disperse sull'isola.

Sommergibili tedeschi affondavano nel Mediterraneo 7 navi di complessive 59.000 tonnellate e 1 cacciatorpediniere dei convogli nemici protetti dalla costa nordafricana. Reparti di aerei da combattimento attaccavano nello stesso settore marittimo un convoglio, danneggiando secondo le notizie finora pervenute, 8 grandi navi.

Nel corso della giornata e della notte reparti aerei nemici eseguivano incursioni terroristiche su località del territorio del Reno, del Meno e della Saar. Sono stati particolarmente colpiti rioni abitati di Francoforte sul Meno. Altre devastazioni si annunciano da Offenbach, Mannheim, Ludwigshafen, Worms e Saarbrücken. La difesa antiaerea abbatté ieri 41 aerei nemici, in gran parte grossi bombardieri.

La Luftwaffe eseguiva la notte scorsa parecchie singole incursioni su importanti obiettivi nell'Inghilterra.

La notte sul 4 ottobre, lungo la costa occidentale francese, ebbe luogo un combattimento tra forze leggere da combattimento tedesche e cacciatorpediniere britanniche. Un cacciatorpediniere nemico veniva silurato, parecchi altri venivano gravemente colpiti dall'artiglieria. Il reparto tedesco ritornava con minimi danni alla sua base.

Američani uradno organizirajo ropanje umetnin in zgodovinskih spomenikov

Zeneva, 5. okt. TU. Po poročilu »Exchange Telegraph« iz Washingtona je bil direktor metropolitanskega umetnostnega muzeja Henry Taylor menovan od Roosevelta za šefa ameriške komisije, ki naj bi, kakor pravi, »očevala« v umetniškem in zgodovinskem pogledu dragocene spomenike, slike in podobne umetnine.

Buenos Aires, 5. okt. TU. V nekem razgovoru s poročevalcem »Exchange Telegraph« je podal Taylor izjavo o svoji funkciji kot predsednik komisije za zaščito italijanskih umetnin ter dejal med drugim: Le malo Američanov se zaveda odgovornosti, ki jo je prevzela naša vojska s poveljem, naj kulturne dobrine Evrope kar najbolj ščiti in izvaja vojne operacije po možnosti izven umetnostnega pasu. Taylor je nadalje izjavil, da je 5. ameriška armada, ki nastopa v južni Italiji, dobila 150 zemljevidov, na katerih so označeni dragoceni umetniški objekti. Razen tega so dobile čete strogo prepoved, da bi jemale umetnostne predmete, jih kupovale ali prejemale v dar.

Ce Taylor v svojih nadaljnjih izjavah postavlja drzno trditve, da je Nemčija oplenila velik del italijanskih umetnin in da se smatra ameriška komisija za čuvarka italijanskih umetnin, potem je to le bedasto prikrivanje anglo-ameriškega ropanja umetnin, ki so ga takoj za boječimi se četami prišli židovski gangsterji, ki so bili poslani iz Anglije in Amerike na Sicilijo in v južno Italijo. Treba je le spomniti na to, da se je angleški in ameriški vladi ze-

lo mudilo poslati v Italijo svoje agente in nakupovalce, ki so takoj ocenili tamosnje umetnine in sestavili spiske, ne da bi umetnine zaščitili pred nepoklicenimi, marveč da bi jih odpeljali ter na angleškem in na ameriškem trgu razpečali. Očitno se bo ta rop sedaj uradno organiziral, čemur naj v prvi vrsti služi komisija, ki jo je imenoval Roosevelt.

Roosevelt v neprijetni zadregi

Buenos Aires, 4. okt. R. Ameriško vojno in mornariško ministrstvo sta skupno objavili: Razprava pred vojnim sodiščem proti poveljniku na Pearl Harbourju, admiralu Himilu in generalnemu majorju Shurtzu, je za nedolžen čas odročena. Oba sta obdolžena zaradi katastrofe ameriškega tihomorskega brodograja dne 7. decembra 1941.

Očitno se Roosevelt ni posrečilo zvaliti na ta dva oficirja krivdo, ki jo vsa ameriška javnost pripisuje Rooseveltu samemu.

Neodvisnost Filipinov

Manila, 6. okt. R. Clani osrednjega odbora za proglasitev neodvisnosti Filipinov, ki so se delj časa mudili v Tokiu, so se vrnili domov. V Tokiu so bili sprejeti odlični sklepi glede neodvisnosti Filipinov. Za prvega japonskega poslanika pri neodvisni filipinski vladi je bil imenovan dosedanji vrhovni poveljnik japonskih čet na Filipinih Murata, ki je že prevzel svoje posle.

Delo sadjarja in vrtnarja oktobra

Ljubljana, 6. oktobra. Tudi mesecni, ki se nekaj let sudejo lopate ter se vbadajo v zemljo, dobro vedo, da oktobra ne nastopijo počitnice za sadjarja in vrtnarja (vrtnarja). Kakor so zopet začeli imenovati pridelovalca povrtnine — vrtnarja. Koledar sadjarja in vrtnarja ima dvanajst mesecev in vsak mesec si najde dober pridelovalec povrtnine in sadja dovolj dela. Pač pa sadjar opravlja oktobra eno najprijetnejših del: spravlja namreč zimsko sadje, ki je njegov glavni pridelek.

Morja bi kdo mislil, da sadjar za to delo pač ne potrebuje nobenih navodil, zlasti ne dandanes. Kljub temu pa nekateri sadjarji najbolj greše zlasti pri spravljivanju sadja. Tako la sadiji njihovih delov izgube mnogo na svoji vrednosti in trpežnosti. Vedno znova je treba sadjarja opozorjati, da je treba sadje le obirati, ne otrepati; toda s sadjem je treba zelo pazljivo ravnavati tudi potem, ko je že obrano. Tako n. pr. ne smemo namiznega sadja presipavati, ker dobi sicer obiske. Ne le, da sadje z obiskami ni več tako lepo, temveč izgubi svojo vrednost tudi zaradi tega, ker začne prvo gniti. Zelo so občutljiva jabolka s tanko lupino. Ko obramo sadje, ne postavljamo posode pod drevo, kajti sicer se lahko zgodi, da pade na drugo salje z drevesa sad ter obtoleče več sadov. — Kdaj je treba obirati posamezno sadje, dobri sadjarji pač vedo. Posebej za obiranje zimskega sadja je treba izbrati primeren čas. Nekateri obirajo zimsko sadje prepozno, ko je že izgubilo precej na teži in je začelo samo odpadati. Sadje s hrupavo lupino (kožo) je treba obirati čim pozneje (n. pr. kosmače). Zimska jabolka, ki obiramo prepozno, se v shrambi ne uležijo dovolj dobro, ampak le uvenejo. Posebej je treba opozoriti obiralce, naj sadja ne obirajo ob slabem vremenu.

Sadjar pa oktobra ne obira le sadja; ima dovolj tudi drugega dela. K obiranju sadja spada tudi razbiranje in shranjevanje sadja. Jabolka je treba razbirati že pri obiranju. Razbiramo jih po vrstah, debelosti, barvi ter obliki. Strokovnjaki svetujejo, da je treba ločiti vsako vrsto jabolk vsaj v tri dele. Najprej je treba obirati vse drobiž, obtočeno, piškavo in slabo razvito sadje.

tega sadja ne bomo hranili, ampak ga porabili čim prej, odnosno prodali. Ostalo sadje, brez napake, pa odberemo samo po velikosti. Najdebelejšje sadje je I. vrste (namizno), manj debelo pa II. vrste. Tako so vsaj sadje delili na tri prejšnja leta, med tem ko je zdaj pridelovalec namiznega sadja brez pravega pomena. Zdar ne gre toliko za zunanjo vrednost, za lepote učinke, temveč za hranilnost sadja. Zato bi bila potrebna druga merila za kakovost sadja; nedvomno pa ustreza kot merilo kakovosti še vedno, da je sadje zdravo ter da ni obtočeno. — Sadje je treba shranjevati v dovolj zračnih in primerno hladnih prostorih. Nekateri ga shranjujejo v pretoplih prostorih, kjer jim prenašajo zori in hitro gnije. Shramba tudi ne sme biti presuha, ker sicer sadje prehitro izgubi primerno vlažnost. Zato so najboljše shrambe v zračnih kletih, že zaradi precej enakomerne temperature in primerno vlažnosti. V shrambi naložimo sadje tako, da se ne tišči in da imamo dober pregled, ker je treba nagmto sadje sprosti odstranjevati. Izkušeni sadjarji lahko svetujejo manj izkušnim, kako je treba sadje shranjevati, kakšne naj bodo police itd. — Sadjar bo našel delo tudi oktobra v sadovnjaku, čeprav je zdaj glavno delo s samim sadjem.

Manj dela ima zlat pridelovalec povrtnine, čeprav tudi ne sme počivati. Dostoj je bilo še dovolj ugodno vreme za setev zimskih zelenjav. Vedno je še čas za setev zimskih salat, motovilca in špinacov. Zdar tudi pridelovalec povrtnine že začnejo popravljati zadnje letošnje prideleke, kolikor jih že niso. Vendar je bolje, da pustimo na vrto čim dalje zelje in ohrovt, saj zelenjava zlat še vedno rase. Prav tako kaže pustiti na vrto repo, endivijo, peso in druge podobne prideleke, ki jim prve slane ne škodujejo in ki ne gnijejo med jesenskimi deževjem. Seveda se pa moramo tudi že pripravljati, da bomo shranili dobro čim več zelenjave za zimo. Kdor ima primerne kleti, si naj pripravi zasnopko. Če to si urelimo zasnopko, smo pisali že lani jeseni. Kdor se dovolj vedno pripravljala na zimo, si bo znal tudi urediti primerno zasnopko, če že nima kleti, a je pridelal tudi za zimsko mesec nekaj zelenjave. Računati je treba, da v tej zimi ne bo napredaj mnogo zelenjave ter da bomo v glavnem navezani le na svoje prideleke.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-30
Zopet veliko dramatično delo po Ernst Zahn-ovi noveli »Der Schatten«

VIOLANTA
Večna lepota gorskih krajev tvori čudovit okvir pretresljivega dejanja ljubezni, krivde in pokore
V glavnih vlogah: Annelies Reinhold, Richard Haussler in Hans Schlenk
Predstave ob 15. in 17. uri, v nedeljo pa še ob 10.30 uri

KINO UNION Telefon 22-21
Tragična usoda mlade žene, ki je podlegla v težki razdvojenosti med dolžnostjo in ljubeznijo

ROMANCA V MOLU
Marianne Hoppe, Paul Dahlke, Ferdinand Marian, Siegfried Breuer
Predstave ob 15.30 in 17.30 uri

KINO MATICA Telefon 22-41
Veliki umetnik Heinrich George in šarmantna Ilse Werner v ljubavni drami najvišje kakovosti

Svatba na Medvedjem dvoru
Odlična režija, nadvse lepa glasbena spremljava in sijajni igralci.
Predstave dnevno ob 15 in 17. uri

Več služb pri policiji

Državna policija v Ljubljani potrebuje večje število moštva. Zato poziva vse, ki se čutijo poklicane, naj se osebno javijo policijski upravi v Šubičevi ulici in prinesejo s seboj vse dokumente

Opozorilo gostinskim podjetnikom

Ljubljana, 6. oktobra. V Trgovskem listu opozarjajo člani sindikata gostinskih obratov na pomembno opozorilo urada za kontrolo cen. V tem opozorilu predvsem svare gostilničarje pred zviševanjem cen ter naglašajo da so ostale v veljavi vse od italijanske oblasti doslej določene cene. Ta opomin velja za obrate vseh vrst, posebno še za gostilničarje, restavracije in hotelirje. V teh obratih so v zadnjem času opazili ponovno kršitve predpisov o cenah. Zlasti opozarjajo na določene maksimalne cene vina in jedi. Svare članov sindikata gostinskih obratov, da bodo kršitelje zadele najstrožje kazni.

V veljavi so še vedno navedbe Visokega komisarjata, dokler te navedbe ne bodo nadomeščene z novimi, jih je treba točno izpolnjevati. Tako se morajo gostinski podjetniki točno ravnati po maksimalnem ceniku in razvrstitvi vin, po navedbi, ki je izšla letos, dne 8. junija, in je bila uveljavljena 16. junija. Prepovedano je seveda še vedno prodajati žganje in likerje, in sicer s predpisi z dne 19. februarja letos. Dovoljena je le prodaja likerjev na vinski podlag. Prav tako veljajo še vsi drugi predpisi, ki doslej niso bili preklicani ali spremenjeni, n. pr. o ureditvi in prodaji otroških obratov, kakor tudi predpisi o ureditvi prodaje in potrošnji mesa izdani 5. marca 1942. Prav tako so v veljavi še vsi drugi številni predpisi, ki doslej niso bili preklicani ali spremenjeni, n. pr. o ureditvi in prodaji otroških obratov, kakor tudi predpisi o ureditvi prodaje in potrošnji mesa izdani 5. marca 1942. Prav tako so v veljavi še vsi drugi številni predpisi, ki doslej niso bili preklicani ali spremenjeni, n. pr. o ureditvi in prodaji otroških obratov, kakor tudi predpisi o ureditvi prodaje in potrošnji mesa izdani 5. marca 1942. Prav tako so v veljavi še vsi drugi številni predpisi, ki doslej niso bili preklicani ali spremenjeni, n. pr. o ureditvi in prodaji otroških obratov, kakor tudi predpisi o ureditvi prodaje in potrošnji mesa izdani 5. marca 1942.

Na trgu največ endivije in špinacov

Ljubljana, 6. oktobra. Med tednom gospodinjic nimajo posebnega dela na trgu. Dovolj je slabši kakor ob sobotah in gospodinjica lahko kmalu pregleda vse blage in kupi, kar je pač napredaj. Največ je seveda zelenjave, ki pa ne spada med glavna živila in ki zaradi tega ne gre zelo v denar. Blaga, ki ga gospodinjice najraje kupujejo, ni mnogo na izbiro. Danes se je izkazalo, da bi prodajalci lahko prodali mnogo gob, ki so izvrstno nadomestilo mesa. V tej jeseni živilski trg še ni bil dobro založen z gobami in ljudje so težko pričakovali sezono za gobe. Zdar je v gozdovih precej užiten gob, čeprav ni več toliko zlatih gobanov kakor prejšnje tedne. V večjih količinah so že začele rasti izrazite jesenske gobe, tudi kolobarne. Posebno mnogo je zadnje čase čeburjev. Lani so se mešani navadili uživati razne gobe, ki jih prejšnje čase niso cenili, zato jih pa tudi zdaj radi kupujejo, ne da bi se bali zastrupitve. Stalna razstava gob na trgu je tudi mnogo pripomogla, da so ljudje spoznali več vrst užiten gob. Danes je bila gneča pri posameznih prodajalcih, ki so imeli nekaj gob. Prišle so jih mnogo premalo, da bi lahko ustregle vsem kupovalcem. Gobe je bil le napredaj tudi neki branjavec. Napredaj so bile dovolj lepe ter zdrave gobe. Gospodinjice naj bodo pazljive pri nakupovanju gob, da gobe ne bodo preostale; z mladimi, s svežimi gobami — seveda z užitimi — se ne bo nič zadrževali. Škodljive pa so stare, že razkrajačice se gobe. Nabrane gobe v splošnem še niso škodljive, če leže 24 ur, starejše pa niso več zanesljive.

Sorazmerno malo je napredaj korenja in tuji pesi ni posebno mnogo. Zato je pa tudi to blago kmalu razprodano. Prav tako ni cele repe. Malo je zeljnatih glav. Nekoliko več pa je bilo dancs ohrovt. Med zelenjavo prevladuje endivija, a tudi špinac ni skoraj nič manj. Posamezne prodajalce so imele danes tudi berivko zgodnje zimske salate in radič. Zevahno je vedno pri prodajalcih kislega zelja. To je edino blago, ki je z njim trg vedno enakomerno dobro založen. Prodajalci zelja je od leta do leta več. Zdar se seveda še ni začela prava sezona za kislo zelje, vendar je te domače »specialitete« že mnogo.

Posamezni branjenci so zelo dobro založeni z bučami; tudi »ma neki branjenci na stojnici pravo razstavo buč« — Danes ni bilo na trgu nobenega blaga, ki bi ga ne prodajali že doslej prejšnje tedne. Ljudje bi zelo radi kupovali grozdje, saj se ne branijo tudi kisle izabele, ki je bilo danes malo na trgu.

Stric Jozua, Febo, Liza, Hiram, Sami! so navdušeno oznanjali. Ko je bilo pozdravljanje končano in se je gospod Wright s svojim moškim spremstvom pridružil zboru v prodajalni in je sedela gospa Wrightova z dekleti v spremljavi, je Izabela poprosila, naj bi prišla na trg. Sestrično Lizo, njeno vrstnico, venkar na trg. »Jaz tudi,« je se Polly takoj oglasila. »Ti ne, Polly, danes ostaneš lepo pri meni, da se ne izgubiš kakor na zadnji brambovski dan. Čez nekaj minut se vsi odpravimo. Da, Bela, le pojdi.« Sestrični veseli, da moreta prepustiti materi, teki in Febo, ki je bila zdaj že gospodinja, njihovim pustim razgovorom, poročilo o šivanju in vezenju, kuharji in domačim zdravilom za to in ono reč, sta se objeli čez pas in veselo krenili okrog trga. Marsikaj sta si imeli povedati.

Wrightovi so živel pet milij daleč od Covingtona, in tako sta se videli dekleti le pri posebnih priložnostih. Mahoma so bobni silovito zabrcali. Susati je bilo, kako je stotnik Baker z glasom trobente kriknil: »Pozor! Puško na ramo! Naprej — marš! in že so prikorakali po trgu — naprej pisarki in bobnarji — vsem na čelu vodja v svoji krasni rdeči uniformi. Za njim je šla sestoica starih vojakov iz revolucijske vojne, sivec v bledešivih uniformah, eden z leseno nogo, drugi s praznim rokavom, ki mu je mahal ob strani, in dedek Owens, šepast, a vendar živ kakor najmlajši fant. Nazadnje so se pokazali brambovci v praznem blišču, stotnik Baker z velikansko perjanico na katorcu in široko rdečo prepassko okrog života, jahajoč spredaj na konju. Za njim sta jezдила poročnik Owens in desnetnik Ide.

Pehota, mehika v kolenih kakor vsi farmarji — nekateri niso držali koraka, drugi ne vrste — se je pomikala naprej in pomnožala zlasti svoje orožje. Nihče, razen stotnika, ki se je zdel samemu sebi silno važen, ni imel tega prizora za resnega. Bili so ljudje, ki so se igrali vojake. Celo stotnik Baker je za hipec pozabil, da poljuje brambovce, in rekel »Prir!«, ko je hotel ustaviti stotnika. »Saj nismo volji,« se je porogal eden izmed vojščakov, in vsi so se bučno zagrohotali, medtem ko je dobilo lice osuplega poročnika enako barvo kakor njegova škrlatna prepasska. »Stojte, norci neumni! Razidite se!« je bruhalo iz njega.

Novice z domačega knjižnega trga

»Dobra knjiga« bo izdala v oktobru Gul. bransetov prepleti roman »Dediščina gozda«. Citatelji in naročniki se že sedaj veselijo prijetnega čtiva. Sloves znamenitega norveškega pisatelja, ki smo ga vzljubili ob tretjem zvezku Dobre knjige »In vedno šume gozdovi«, je najboljši jamstvo za stodoleten uspeh. Ki se obeta tudi G. gemu romanu slavnega norveškega pripovednika Trvgveja Gulbranseta v slovenski izdaji.

W. Scott, Ivanhoe, zgodovinski roman v slikah. Priredil France I. S. Zan. Za očlo uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. Natisnila Ljudska tiskarna v Ljubljani. Po pri-ljubljenem romanu »Quo vadis« smo dobili sedaj še drugi slovenski roman v slikah, ki si ga bojo prav gotovo radi naročili vsi pravi ljubitelji lepe knjige. To je resnična ilustrirana povest z 205 slikami, ki živo, nazorno prikazujejo prezanimive dogodke iz dobe nesmrtnega angleškega kralja Richarda Levjesrčnega, ki ni zaslovel samo kot hraber križarski vojščak ter vitez, ampak tudi kot izreden pustolovski vojak. Pred leti je izšel pomembni roman največjega romantičnega zgodovinskega pisatelja v izvrstnem prevodu Vi-dimirja Levstika, sedaj pa je bil na novo prirejen ter silovito ilustriran, kar se bolj privlačuje čita-telja. Plastične, izredno posrečene, močno poudarjene slike so nedvomno izrazito umet-niško delo zlega slikarja umetnika, ki mu želimo še nadaljnjih slavnih uspehov na tem torišču. V poučni uvodni besedi po-udarja t. d. (Tine Debeljak), da se je ured-ništvo »Slovenca« odločilo izdati v posebni knjižni roman »Ivanhoe« (izg. Ajvenhu), ki je že leta 1932 v prevodu V. L. Levstika dosegel med Slovenci veliko razširjenost. Pri-trjujemo mu, če izraža upanje, da so s to novo priredbo v obliki »romana v podoba« ustregli vsem, ki ljubijo razgibane zgodbe iz davne preteklosti, zlasti pa še, če potekajo iz domišljije tako slavnega pi-satelja, kakor je Anglež — Walter Scott, ki je razvil izreden vpliv na knjižno pro-izvodnjo ter delavnost vseh evropskih na-rodov. Ob čitanju nove izšlega romana v podobah bo čivil v čitateljih spomin na stare viteške čase, ki so v tem znamenit-tem romanu tako slikovito ovekovčeni.

Ponovno pa pozdravljamo koristno, umest-no, pobočno rove izdaje romana v podobah, ki ne nedvomno še bolj pomagala poglab-ljati v širokih plasteh slovenskega čitalj-stva ljubezen in smisel za nenehno prebi-ranje zdravega, preizkušnega, kvalitetne-ga čtiva.

Jože Tomazič, Dravska roža. Bajka. SIL-ke narisal Jože Beranek. Samozaložba, Tis-kala Zadruga tiskarna (M. Blejec) v Ljubljani. Na slovenskem knjižnem trgu se je spet pojavila mična novost. Pred-vsem mladina jo bo globoko, toplo vzljubi-la, saj je namenjena predvsem njenim než-nim, iskrenim čustvom, ki zlo zavračajo in dobroto obžujejo. Jože Tomazič, ki rešuje in odkriva lepote pohorske folkloze, ki se je zagrebel v čudovito življenje pohorskih kmetov, ozglarjev, drvarjev, pastirjev in »oferjev«, ki odstra tenečo s te edinstve-ne pohorske romantike, je našim bralcem spet poklonil 135 strani obsegaajočo knjiž-ko, ki smo je iskreno veseli. Spretno, za-nimivo, napeto je popisana pretresljiva zgodba o treh bratih drvarjih in o zlohot-nim limbuški graščakini, ki nazadnje oka-meni, dočim si črni mesar, pohorski zlodej, vzame njeno črno, grešno dušo, potem ko je ugonobil oboja starejša brata, kar bi se nedvomno zgodilo tudi s tretjim drvarje-vim sinom, da ga ni rešil »beli drvar«, bla-ga očetova duša. Ob sklepa pa vstaja pred nami nepozabna silhueta zelenega Pohor-ja, prelepe Dravske doline in ponosnega Kozjaka, ko pravi pisatelj: »Čez deročo Dravo pa se pogovarjajo počijo gozdovi ze-lenega Pohorja ter se v nemirnem selete-nju in šumenju pozdravljajo z onimi na strmeh Kozjaku. Na dnu srebrne reke pa sanja bajni dravska roža.« Jože Tomazič je izdal najprej »Pohorske pravljice«, za katere je bil deležen Prešernove literarne nagrade, potem slikanico »Pastirčkova ne-besa« in legendo »Drvarka Marija«, ki ji je sledila sedaj »Dravska roža«. Bralci bo-doglagali po njej s tem večjim zanimanjem, ker je tudi to knjižno ilustrirano večje, umet-niško čuteči ter umetnostno ustvarjajoči ilustrator Jože Beranek, ki kaže zmerom večjo moč v plastiki, karakteristiki in fi-ni izdelanosti risb. Divna pohorska bajka se sama priporoča. Preberite si jo!

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 6. OKTOBRA
8.30—9.00: Jutranji poudar. 9.00—9.20: Pe-ročica v nemščini in slovensčini. — 12.30—12.30: Uvod. — 12.30—12.50: Poročila v nemščini in slo-venščini. — 12.50—14.00: Glasba za vsakega. — 14.00—14.15: Poročila v nemščini. — 14.15—15.00: Popoldanska glasba. — 15.00: Poročilo nemškega vrhovnega poveljstva. — 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovensčini. — 17.15—17.30: Zabavni koncert. — 17.30—18.00: Otroška ura; pravljice čita deč. Maša Slavecova. — 19—19.30: »Komorna glasba«. Jurij Gregor, violina, L. M. Škerjanc, klavir. — 19.30—19.50: Poročila v nemščini in slo-venščini. Poročilo nemškega vrhov. poveljstva v italijansčini. Napoved programa za naslednji dan 19.50—20.00: Mala mediera. — 20.00—20.20: Po-ročila v nemščini. — 20.20—21.00: Krizni krazni po Evropi. — 21.00—22.00: Igra »Ritmični orkester«. — 22.00—22.10: Poročila v nemščini.

Križanka št. 124

Besede pomenijo:
Vodovarno. 1. lovska potrebščina; 4. brezpravni podložniki; 7. del konjske opreme; 9. pesmi; 11. žensko ime; 13. oblika pomož-ne glagola; 14. oseba iz znane Gotovčeve opere; 16. ploskovna mera; 17. obrtnik; 18. nalica; 19. del japonskega ženskega obla-čila; 20. igralna karta; 22. osebni zaimek; 24. število; 25. utezna enota za dragotino; 28. svetopisemska oseba; 29. zapor.

1	2	3	4	5	6
	7	8			
9	10			11	12
13		14	15	16	
	17				
18		19		20	21
22	23			24	
	25	26		27	
28				29	

Navpično: 1. zabava; 2. tuja beseda za smuč; 3. kazalni zaimek; 4. egipčanski bog; 5. grška boginja; 6. pripadnik izumrlega mon-golskega plemena; 8. mesto ob Dravi; 10. smisel, smoter; 12. francoski revolucionar; 14. okrajšano moško ime; 15. čisti organ (množ.); 18. stiska, pomanjkanje; 21. čistilo sredstvo; 23. podredni veznik; 24. oblika pomožnega glagola; 26. v rani; 27. medmet.

Rešitev križanke št. 123

Vodovarno: 1. konopec. 6. ss. 8. od-nošaj; 13. Abo; 14. Telovo; 17. emu; 18. pi-19. tla; 21. gori; 22. ovo; 24. Ig; 25. srez; 27. ga; 28. stopa; 30. Temenica; 31. premrtev; 32. Eboli; 33. kk; 35. dleto; 36. lo; 38. Iva; 39. Kant; 41. osa; 42. oh; 43. Edo; 45. korito; 47. oko; 48. naslada; 49. on; 50. Beograd.
Navpično: 1. kapitalen; 2. obi; 3. no; 4. polenovka; 5. et; 6. slog; 7. Sora; 8. oo; 9. Novo mesto; 10. še; 11. ami; 12. jugo-vzhod; 15. eg; 16. vi; 19. trebi; 20. azila; 22. Otelo; 23. oprta; 25. sme; 26. Aci; 28. srd; 29. ata; 33. karo; 34. Knin; 37. oda; 39. ko; 40. tt; 42. Oka; 44. 68; 45. ka; 46. ob; 47. Or.

SVEJO DETELJO kupuje Zegosa, Galluso-vo nabrežje št. 33.

POZOR! Na zalogi imam več parov malo rabljenih škornjev, gumijaste škornje in druge čevlje, nadalje fantovske obleke in gramofon. — Klavžer, Vošnjakova ulica št. 4.

KLOBUCARNA
»PAJK«
Vam strokovno osnaži, preoblika in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. — Lastna delavnica. Zaloga klobukov. — Se priporoča.
RUDOLF PAJK, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠT. 38
MIKLOŠEVA CESTA ŠT. 12 (Nasproti hotela Union)

DNEVNE VESTI

— Krstne predstave nemških dramskih novosti. Nemška dramska književnost kaže v zadnjem času živahno delavnost. V ospredju nemških dramskih novosti so predvsem legendarne zgodovinske osebnosti. Tako je Gerhard Schumann napisal dramo »Gudrun«, ki je doživela svojo krstno predstavo na oder berlinskega gledališča »Deutsches Theater« v Frankfurtu ob Majni je doživel prodoren uspeh »Koper-nik«, dramsko delo Friderika Bethge. V tem delu čstaja pred nami genij slavnega učenjaka. Na oderu stuttgartarske opere pa je bila uprizorjena nova opera Huga Herrmanna. V svoji operi »X. simfonija« pa po-stavlja skladatelj Fred von Hoerschelmann v žarišče odrskega dogajanja nesmrtnega glasbenega tvorca L. v. Beethovna. Avtor skuša prikazati v okviru te opere resnico, da ostane duh genija zmagoviti proti vsem življenjskim težkam in oviram.

— Nezgodi. 16 letna Ana Erneceelj iz Slov. Bistrice je obirala breskve. Padla je z drevesa in si zlomila desno nogo. Ko-vinskemu delavcu Jakobu Lesjaku iz Ma-ribora je za raztopila železa hudo poško-ovala oči, tako da je njegov vid ogro-žen. Oba posređenca se zdravita v ma-riborski splošni bolnišnici.

IZ LJUBLJANE

— Lj Lepšega vremena si oktobra ne moremo zaleteti. Tudi večer je bilo popol-dne najlepše jesensko vreme. Dopoldne nas je precej dolgo zagrinjala megla, zato se nam je pa tem bolj oddolžilo sonce v popoldanskih urah. Najvišja dnevna tem-peratura je bila večeraj celo malo višja kakor predvečerajšnjim; znašala je 21,2 stopinj. Zračni tlak je bil v splošnem ustaljen, medtem ko je davi malo naraš-čal. Današnja minimalna temperatura je znašala 10 stop. Tudi davi je bilo megle-no. Upali smo, da bomo popoldne zopet videli sonce.

— Lj Razdeljevanje marmelade. Pokra-jinski prehranjevalni zavod v Ljubljani poziva vse trgovce in zadrage mesta Ljubljane, da dvignejo nakazila za mar-melado na Novem trgu št. 4/II in to dne 6. in 7. oktobra. Potrošniki naj pri svojih trgovcih dvignijo v dne 8. ali 9. oktobra na odrezek št. 911 po 150 g marmelade.

— Lj Dodatne živilske nakaznice za de-lavce. Za mesec oktober bo ljubljanski mestni preiskovalni urad začel deliti do-datne živilske nakaznice za težake po števil-kah potrdil tako, da pridejo na vrsto v sredo 6. oktobra številke od 1 do 100, v četrtek 7. oktobra številke 101 do 200, v petek 8. oktobra številke 201 do 300, v so-boto 9. oktobra številke 301 do 400, v po-

nedeljek 11. oktobra številke 401 do 500, v torek 12. oktobra št. 501 do 600, v sredo 13. oktobra št. 601 do 700, v četrtek 14. oktobra št. 701 do 800, v petek 15. oktobra št. 801 do 900, v soboto 16. oktobra št. 901 do 1000, v ponedeljek 18. oktobra št. 1001 do 1100 in v torek 19. oktobra št. 1101 do 1200. V ta namen urad posluje vsak dan od 8. do 12. ure in od 14.30 do 17.30 ure v palači Bata, I. nadstropje, soba št. 3.

— Lj O miših in podganah smo zadnje čitali, da v hladnih jesenskih dneh pri-tisnejo v zavetje zidovja. Pisec ugotavlja, da je v Ljubljani vedno manj mačk, ki bi podganjo zalego pokončale. Mnenja je tu, da v Ljubljani policija ne bi mogla zadržati mačk za pogon podgan kot je to storila policija v Parizu. Z magistrata smo tej zadevi prešli naslednje vstিকে. Sicer smo mnenja, da ljubljanske mačke same znajo loviti miši, vendar pa radi ustrežemo piscu ter mu na njegovo željo dajemo dober svet, naj preganja podgane in miši kar po navodilih mestnega fizika-ta, ki je že mnogokrat objavil, da je sna-ga najučinkovitejše sredstvo zoper miši, podgane, mrčes in bacile. — Prav tiste dni, ko smo čitali njegovo prošnjo za do-bro svet, smo po vseh ljubljanskih dne-vnikih brali tudi opozorilo, naj ljudje ne pušajo zabojčkov s smetmi na ulicah, da se z raznimi ostanke ne rede miši in po-dgane. Če bi po navodilih mestnega fizika-ta povsod pazili na smet ne bi bilo nikjer smeti, v sedanjih časih pač tudi miši in podgane ne bi moglo do hrane. Na-posled pa v listih tudi vsak dan med ogla-si beremo priporočila najrazličnejših in zanesljivo učinkovitih sredstev zoper tako nadlego.

Slovenski Rdeči križ poroča

V skladišču paketov, Ktnikova 16, se naj javijo naslednje osebe: Blatnik Vida, Berlogar Ani, Pelc Marija, Piškur Josip, Klemenčič Slavko, Florjančič Jožefa, Ber-nik Zdenka, Jeraj M., Prezelj Neža, Dajc-man Mici; nadalje osebe, ki so oddale pa-kete za nastopne interniranice: Ljubič Vin-co, Tomšič Alojz, Fraznik Josip, Centa Alojz, Fuks Gustav, Peterlin Gabriel, No-vak Stanislav, Büchler Elza, Gruđen Alojz, Košir Jožef, Celarec Anton, Bulc Anton, Tomšič Franc, Meden Mirko, Ga-brenja Anton, Golobčič Alojz, Potušek Strečko, Hiti Miloš, Pureber Franc, Roveki Anton, Kosce Ivan, Leben Leopold, Šmuc Karol.

V četrtek, dne 7. t. m. se naj javijo osebe, ki so predale pakete za Renici, Padovo, Gonars, Treviso ali Rab in ima-jo dotična prodajna potrdila, ki jih naj prinesejo s seboj. V poštev prihajajo za-enkrat paketi oddajalcev iz naslednjih okolišev: Višnja gora, Grosuplje, Škoflji-ca, Lavrica, Ig-Studenec, Borovnica, Bre-zovica, Log, Preserje, Vrhnika, Dobrova, Polje, Zalog, Dobrunje, Šmarje-Sap, To-mišelj.

V četrtek, dne 7. t. m. se naj javijo osebe, ki so predale pakete za Renici, Padovo, Gonars, Treviso ali Rab in ima-jo dotična prodajna potrdila, ki jih naj prinesejo s seboj. V poštev prihajajo za-enkrat paketi oddajalcev iz naslednjih okolišev: Višnja gora, Grosuplje, Škoflji-ca, Lavrica, Ig-Studenec, Borovnica, Bre-zovica, Log, Preserje, Vrhnika, Dobrova, Polje, Zalog, Dobrunje, Šmarje-Sap, To-mišelj.

spremila očeta, strica in Jožefa v prodaj-na, ali na brambovski dan, ko je bil prostor poln kadečih in razgovarajočih se mož in fantov, se take želje ni upala iz-reči. Vendar so bili to jutro tudi drugi hišni prostori nasičeni z vonjavami. Pri-jetni duh po ingverjevem kruhu, ki se je hladi v jedilni shrambi, je silil skozi vrata in zbujal v žledoh gostov pričakova-nja, ki so delala pozdravni nasmešek tet-ke Lidije še bolj zapeljivi.

»Odložite čepce, sedite in se oddahnite,« je gospa Parkerjeva silila Owensove tri. »Vse kar je res, vroče je kakor poleti.« Dojenčice, ki je spalo, je pomoralo iz na-ročja gospe Owensove v kuhinjo, in tu so ga spravili v zibelko, ki je nekaj služila za Parkerjeve otroke. Nato so šle v naj-boljšo sprednjo sobo in sedle. Izabela se je tako držala na stolu z ravnim hrbtnim naslonom in skušala odgovorjati na tetki-na vprašanja, ne da bi čepetala; čepi pa ni mogla brzdati, da bi ji ne bile spet in spet uhajale proti odprtim vratom, niti usosom ne, da bi ne bila bolj stregla na glasove, ki so prihajali od zunaj, kakor na pomenek v sobi.

Glasovi »Halo!«, ki je bil vsem nekam znan, se je začul. »Že grede, tetá Hana,

Genoveva Fox: 3

DEKLE Z MEJE

Roman

»Ingverjevega kruha bi rada in zeliščne-ga piva!« je moglevala Polly.

»Moj